

اگه دستتون به دهنتون می رسه!

مجید کشاورز معتمدی

مهندسان و معماران فرهنگی آن جامعه‌اندو وضعیت فرهنگی هر جامعه‌ای نشان از عملکرد گذشته مدیران آن نیز دارد. گذشته از روند جهانی سازی که سعی در یکسان سازی فرهنگی ملت‌ها دارد، آیا عملکرد ما در این زمینه مطلوب بوده است؟ دکتر راهب می‌پرسد: "تا به حال کدام الگوی ملی- دینی به جوانان معروف شده است؟".

مایه‌داری به اضافه تیپ: مورد توجه واقع شدن

وارد پاسار گلستان در شهرک غرب که می‌شوی، با فروشگاه‌هایی سرو کار داری که متری ۱۰۰ میلیون تومان هم خرید و فروش می‌شوند: "این جا هر کسی خرید نمی‌کنه. اگه دستتون به دهنتون نمی‌رسه برد امامزاده حسن خرید کنید" این را صاحب یکی از کفش فروشی‌های پاسار می‌گوید؛ زمانی که از قیمت ۲۲۰ هزار تومانی کتانی با مارک لاگوست تعجب می‌کنم. می‌پرسم مگر چند نفر حاضرند برای یک کتانی ۲۰۰ تومان هزینه کنند؟ خوب حتماً دارن که می‌خرن. شمام هر وقت داشتید در خدمتیم". این را که بلند می‌گوید، متوجه نگاه تیپ دختر و پسری که برای خرید داخل شده‌اند می‌شوم. به نظر شما خریدن کفش ۲۰۰ هزار تومانی واقعاً لزومی دارد؟ این را از دختر و پسر جوان می‌پرسم تا نظر استفاده کنندگان چنین اجناسی را هم بدانم: "اگه به سر و وضعیت نرسیم چیکار کنیم؟"

به نظر این دانشجوی دانشگاه آزاد تیپ زدن و مدیک (مد روز) بودن، یکی از ضرورت‌های دوره جوانی است: اگه کسی ام دوست نداشته باشه هر روز یه جور پیوشه مجبوره که اینکارو بکنه تا از بقیه عقب نمونه. این جوانان می‌گویند پیروی از مدل، گاهی به

در این میان دختران و پسران بیشترین طرفداران مد هستند: "نوجوانان و جوانان در این سنین در شرایط آموختن و الگو قرار دادن به سر می‌برند". این را دکتر غنچه راهب می‌گوید. به گفته‌ی این روانشناس، در سال‌های اخیر با فراگیر شدن رسانه‌های ارتباط راهب می‌پرسد: "تا به حال کدام الگوی ملی- دینی به جوانان معروف شده است؟".

جمعی و ماهواره، دیگر تنها منبع و الگوی جوانان، خانواده و اطرافیان نیستند بلکه این رسانه‌ها هستند که الگوسازی می‌کنند: "در شرایطی که سینمای ما هنریشی‌های بزرگ کرده با پوشش‌های آن چنانی و بعض اراداتی را الگوی نسل جوان قرار می‌دهد، تیپ و پوشش امروز جوانان غیر عادی است؟"

وی فروش میلیارداری آتش‌بس با تیپ‌های خاص هنریشگانش را نشان‌دهنده رویکرد عامه مردم به مدگرایی می‌داند.

اما به اعتقاد جامعه‌شناسان مدیران هر جامعه‌ای،

هنگامی که وارد یک مکان عمومی می‌شوید و یاد را جشن و مهمانی شرکت می‌کنید، اگر خوب دقت کنید می‌بینید که هر یک از اطرافیان شما چه زن و مرد، تیپ و پوششی خاص خود دارند و در این میان شاید برخی از آنها مورد توجه‌تر از دیگران باشند.

در دهه‌ی اخیر و اتمام جنگ تحملی، مردم فراغت بیشتری یافته‌اند تا به اموری چون مد توجه کنند. اما آیا تا به حال فکر کرده‌اید چرا مارک کفشه و لباس و... و مد با دمده بودن آن تا این حد مورد اهمیت واقع شده است؟ آیا دخترها و پسرها صرفاً برای مطرح کردن خودشان در جمیع، خود را به شکل‌های متفاوت در می‌آورند؟

در جهان امروز که مد و به ویژه شیوه‌های لباس پوشیدن به سرعت در حال تغییر است، فروشگاه‌هایی که جدیدترین لباس‌ها را از کشورهای مختلف جهان وارد می‌کنند، از مراکز عملده اطلاع رسانی در این زمینه‌اند. این لباس‌ها به گفته‌ی فروشنده‌گان آن، بیشتر از کشورهای ایتالیا، آلمان، فرانسه و ترکیه وارد می‌شوند.

فروش میلیارداری آتش‌بس و مد دوستی که پدرش را کتک زد

در خبرها آمده بود پسر جوانی پدرش را به دلیل ندادن بول برای خرید کتانی مد روز که اتفاقاً چندان هم ارزان نبود (۱۷۰ هزار تومان) کتک زد. نکته مهم این که پدر این نوجوان ۱۷ ساله، یک کارمند با حقوق معمول کارمندی (حدوداً ۳۰۰ تا ۲۰۰ هزار تومان) است. پدر این نوجوان در درد دل خود با مدیر دبیرستان پسرش گفته بود که این اولین بار نبود که پسرش با تهدید و دعوا بول زیادی را برای ساختن تیپ خود مطالبه می‌کرد تا این که...

در چهت حرکت بر مدار مد و قیمت بسیار بالای پوشاك اصل داخلی و خارجی باعث شده این لباس‌ها بازار خود را در میان مردم پیدا کنند.

مرجان ۲۲ ساله از انبوه لباس‌های دست دوم خارجی، تی شرتی با مارک بوسینی ایتالیا جدا می‌کند: "این لباس‌ها هر چند دست دومه اما هم اصله هم در حد نو". اما به هر حال دست دومه و باعث بیماری‌های پوستی و ... می‌شود؟ دختر جوان در حالی که از بوی مواد شیمیایی آگشته به لباس‌ها به سرفه افتاده، جواب می‌دهد: "می‌گن اینارو می‌شورن بعد با مواد شیمیایی ضدغوفونی می‌کنم" و با اشاره به ریه خود، سرفه‌هایش را برای اثبات ضدغوفونی شدن لباس‌ها، شاهد می‌آورد. فروشنده میانسال این مرکز فروش لباس‌های دست دوم خارجی در خیابان آرباباجان هم که شاید سوال من را توهین آمیز می‌داند، به تنیدی می‌پرسد: "اگه ما این لباسارو نیاریم با این قیمت‌های بالا، مردم چه طوری می‌تونن در حد قابل قبولی لباس پوشش؟" این گفته فروشنده میانسال هم جالب است: "حتی بعضی از مشتری‌ای ما دختر پسرای دم بختن که برای مراسم‌شان از این جا خرید می‌کنن".

اما به گفته دکتر مصطفی اقلیما، "مد، دارا و ندار نمی‌شناسد و همه به دنبال آراسته‌تر کردن خود هستند" و هر چند لباس‌های دست دوم خارجی مشکلاتی چون بیماری‌های پوستی را به دنبال دارد، اما "بودنشان بهتر از نبودنشان است". زیرا در غیر این صورت بسیاری از جوانان طبقه پایین که توان خرید پوشاك اصل را ندارند، به مشکل بر می‌خورند: "از پیامدهای روانی ای چون افسردگی و پرخاشگری مشکلات روانی ای چون افسردگی و پرخاشگری است". این آسیب‌شناس اجتماعی حداقل فایده این مراکز را حل مشکل چنین جوانانی و پایین آمدن مشکل افسردگی ناشی از مدگرایی می‌داند: "امروزه تنها به لطف این مراکز است که جوانان طبقات پایین هم می‌توانند به نسبت خود را با مد روز هماهنگ کنند تا به این ترتیب از دیگر هم سن و سالان خود عقب نمانند؟

به گفته فعالان بازار پوشاك، لباس‌های دست دوم در مقایسه با لباس نو در بازار، حدود ۵۰ تا ۸۰ درصد ارزانتر عرضه می‌شود. اما اگر این مراکز هم نبود، جوانان با طبع جوان و نوجوی خود چه می‌کردن؟

**طبع جوانی، انحصار مد و قدرت انتخاب
صرف‌کنندگان**
طراحان مد و در پی آنها تولیدکنندگان پوشاك،

تنها در سه ماه تابستان ۵ نوع مختلف مانتو وارد بازار شد که تنها در نوع دوخت و پرش‌ها، تفاوت‌های کمی با هم داشتن". دکتر دایی پور نیز در این زمینه حرف‌های جالبی دارد: "در حال حاضر تولیدکنندگان عمده پوشاك در تولیدات خود از مواد اولیه بی کیفیت استفاده می‌کنند". به گفته‌ی این روانشناس، این مساله باعث می‌شود خریداران چنین تولیداتی به فاصله کمی برای خرید جدید مراجعه کنند: "به این ترتیب حتی افرادی که توجهی به مد روز ندارند، به دلیل از بین رفت و پاره شدن سریع چنین پوشاكی مجبورند تنقدنند برای تعویض لباس خود مراجعه کنند و ناخودآگاه نیز از پوشاك مد روز پیروی می‌کنند".

اما به گفته محسن مرادی، تولید پوشاك بازار ایران در دست خارجی‌ها است. رئیس اتحادیه تولید پوشاك مشهد در گفت‌وگویی با ایسنا گفت: "امروزه بحث مد تمام‌ا از آن سوی مرزاها تغذیه می‌شود".

به گفته‌ی در حالی که ما هیچ مرجعی برای

طراحی مد نداریم "تولیدکنندگان داخلی هم مدل‌های خود را از شبکه‌های ماهواره‌ای دریافت می‌کنند". اما سختان دایی پور در مورد استفاده تولیدکنندگان پوشاك داخلی از مواد اولیه نامرغوب زمانی معنای دیگری می‌باید که این سختان را در کنار گفته‌های ریس اتحادیه پوشاك مشهد قرار دهیم: "در حال حاضر برخی کارگاه‌های تولیدی پوشاك در پشت درهای بسته مشغول به فعالیتند و پاسخگوی هیچ سازمان و ارکانی هم نیستند".

اما محبوبه ۲۳ ساله نگاه دیگری به این مساله دارد: "امروز مهمونیا و جشنای ما به فروشگاه‌های مد تبدیل شده". وی چشم و هم چشمی و تلاش برای عقب نماندن از دوستان و اقوام را از علل اصلی گرایش افراد به مد می‌داند: "بیشتر جوانان سعی می‌کنند طبق آخرین مدهای روز لباس بیوش چون در غیر این صورت از نظر بقیه عقب افتاده و امل هستن".

در این شرایط دکتر دایی پور از تاثیرپذیری رفتار و پوشش جوانان از فرهنگ محیطی و واقعیت‌های پیرامونی آنها می‌گوید: "در دنیا امروز فرهنگ و اجتماع به مسایل اقتصادی پیوند خورده است". به گفته این روانشناس در بسیاری از موارد این کارتل‌های بزرگ اقتصادی هستند که در جهت منافع خود، مد و پوشش خاصی را رواج می‌دهند.

قابل منافع تولیدکنندگان و صرف‌کنندگان

"الآن بازار پوشاك در اختیار چند واردکننده عمده است. این را فروشنده جوان فروشگاهی در پاسار گلستان حین این که تی شرت ۸۰ هزار تومانی با مارک ورسیس را به مشتری نشان می‌دهد، می‌گوید. به اعتقاد این فروشنده جوان، بعضی از تولیدکنندگان و واردکنندگان عمده‌ی کشور تعیین کنند و جهت‌دهنده پوشش‌های روز هستند: "سال گذشته

تب مدگرایی و پوشاك دست دوم خارجی

حدودا ۱۵ سالی می‌شود که ورود لباس‌های دست دوم به ایران آغاز شده و بازار آن بسیار گرم است. پایین بودن قدرت خرید قشری از مردم و سعی

مختلفی چون فرهنگ عمومی- محیطی و سطح درآمدی افراد مورد توجه قرار گیرد، موجب بروز خلاقیت و ابتکار افراد نیز می‌شود: "مذکوبی از نظر فردی و روانی حس نوجویی را در فرد ایجاد می‌کند." به گفته این روانشناس، مذکرایی در حد اعتدال خود، از نظر روانی فرد را ارتقا کرده و نوعی شادی و سرخوشی در او ایجاد می‌کند.

به هر حال همه دوستدار زیبایی و مورد توجه واقع شدند. تمیز بودن، خوش پوش بودن و آراسته بودن، همه و همه نشانه شخصیت و ارزش قابل شدن برای خود شخص است. اما به هر حال "هیچ مدلی بهتر از پوشیدن اون چیزی نیست که بهتون میاد و توش راحتین".

به نظر می‌رسد موضوع مد و مذکرایی خیلی پیچیده‌تر از آن است که بتوان آن را تنها به میل و انتخاب شخصی افراد نسبت داد.

به قول دایی پور: "در دنیای امروز فرهنگ و اجتماع به مسائل اقتصادی پیوند خورده‌اند" و به اینها اضافه کنید طبع جوانی راه، امکانات و فرصت‌های ایجاد شده را و...

مسافران و کسانی که ورود و عرضه چنین پوشاسکی را پیشه ساخته‌اند، از کشورهایی چون ترکیه و اردن می‌شوند که اغلب نیز پوشاسک دست دوم اروپایی هستند.

مذکرایی و نوجویی

"مذکرایی دارای اثرات مثبت اقتصادی، فرهنگی و روانی است." به گفته دکتر امان قرایی مقدم، مذکرایی اگر در حد اعتدال باشد و در آن مسائل

با توجه به وضعیت آب و هوا، لباس‌هایی را روانه بازار می‌کنند. با نگاهی به ویترین فروشگاه‌ها در مرکز خرید بعثت در میدان تجریش، با مدل‌های کاملاً جدید و اغلب نامتعارف مانتو روبه رو می‌شوند. مانتوهایی که به مقدار زیادی در آنها از تور و چین استفاده شده. این چنین است مدل‌های شلوار و... پوشاسکی که با این مدل‌ها ارایه شده‌اند، ویترین اغلب فروشگاه‌های سطح شهر را قبضه کرده‌اند: "امروزه در اکثر فروشگاه‌های سطح شهر، تنها مدل‌های خاصی از پوشاسک دیده می‌شود".

به گفته‌ی دایی پور در این وضعیت بعضی به دلخواه و بعضی به اکراه، از میان همین‌ها دست به انتخاب می‌زنند زیرا: "امکان انتخاب دیگری ندارند". افرادی هم هستند که تمایلی به پیروی از مدل ندارند. زن میانسالی که با دخترش برای خرید آمده با اشاره به پوشش ساده خود و نشان دادن ویترین فروشگاهی که مملو از مانتوهای مدر روز است، از وضعیت فروشگاه‌های لباس گله می‌کند: "من طی سال‌های اخیر برای خرید مانتو با مشکل مواجه بودم". به گفته‌ی اینچه تولید و در مقایسه‌ها عرضه می‌شود، مناسب با خواست عده‌ای است که با مد حرکت می‌کنند. او با ناراحتی می‌گوید: "یافتن لباس مناسب برای امثال من سخت شده است".

اما به نظر دکتر اقلیما، جوان و طبع جوانی را هم باید مدنظر قرار داد: "جوانان تنوع طلبند، این آسیب‌شناس اجتماعی برخی پوشش‌هایی مدر شده را جالب نمی‌داند اما می‌گوید: "تنها همین لباس‌ها هستند که شاد و متنوع‌اند" و می‌پرسد: "آیا ما امکان دیگری را هم برای جوانان فراهم کرده‌ایم؟"

اما باید به پوشاسک عرضه شده در بازار رسمی، پوشاسکی که در شوهای لباس خانگی و غیر رسمی عرضه می‌شوند را نیز اضافه کرد. این پوشاسک توسط

شرکت تولید و توزیع

حارت گستر

فرازه کاربرد علاوه استاندارد شهر ۵۷۷۹۵

نارای یاری بافت دیگ بخار آب رفع از ۷۰۷۲ آرشی

تولید کنندگان:

دیگ بخار	دیگ شفاف	دیگ آب دام و آب کرم
دیگ آب دام	دیگ شفاف	دیگ آب دام
دیگ آب دام	دیگ شفاف	دیگ آب دام
دیگ آب دام	دیگ شفاف	دیگ آب دام
دیگ آب دام	دیگ شفاف	دیگ آب دام

تلفن: ۰۳۷۱-۰۴۸۷۶-۰۴۸۷۵ - ۰۴۸۷۶-۰۴۸۷۳ - ۰۴۸۷۶-۰۴۸۷۴ - ۰۴۸۷۶-۰۴۸۷۵